

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет природничих наук

Кафедра біології та екології

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Екологічна освіта і виховання**

Освітня програма Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

Спеціалізація (за наявності) 014.05 Середня освіта (біологія та здоров'я людини)

Спеціальність 014 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями)

Галузь знань 01 Освіта

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 7 від "13" березня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

Силабус – це документ, в якому роз'яснюється взаємна відповідальність викладача і студента. В ньому представляються процедури, політики, зміст курсу, а також календар його виконання. В силабусі мають бути озвучені вимірювані цілі, які викладач ставить перед своєю дисципліною.

Студент має зрозуміти, чого він/вона зможе навчитися, чим саме може бути корисним цей курс. Силабус окреслює концептуальний перехід від «здобування знань» і «одержання практичних навичок» до компетентностей, що їх може засвоїти студент, вивчаючи цей курс. Силабус включає в себе анотацію курсу, мету (компетентності), перелік тем, матеріали для читання, правила стосовно зарахування пропущених занять. На відміну від робочого тематичного плану і навчально-методичного комплексу дисципліни, силабус створюється для студента.

Форма силабусу розглянута на засіданні НМР університету
Протокол № ____ від «__» _____ 202_ р.

Форма силабусу Затверджена Вченою радою університету
Протокол № ____ від «__» _____ 202_ р.

Розробники силабусу: Різничук Надія Іванівна – кандидат біологічних наук, доцент кафедри біології та екології.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу (зразок)
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу (зразок)
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Екологічна освіта і виховання
Освітня програма	Середня освіта (біологія та здоров'я людини)
Спеціалізація (за наявності)	014.05 Середня освіта (біологія та здоров'я людини)
Спеціальність	014 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями)
Галузь знань	01 Освіта
Освітній рівень	(бакалавр/магістр/PhD)
Статус дисципліни	(основна/вибіркова)
Курс / семестр	2 / 4
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 16 год. Практичні заняття – 14 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

Мета курсу – навчальної дисципліни: розглянути та проаналізувати історичні та теоретичні аспекти екологічної культури. Обґрунтувати основні принципи та підходи до формування екологічної свідомості підростаючого покоління. Формування в студентів понять про теорію і методіку екологічної освіти, її цілі та завдання; допомогти майбутнім фахівцям у оволодінні основними теоретичними знаннями та практичними вміннями щодо формування екологічно-грамотної особистості і колективу та навчити їх застосовувати ці знання і вміння в майбутній екологічній діяльності.

Завдання курсу – розглянути еволюцію відносин людини і природи (від найдавніших часів до наших днів), проаналізувати особливості нової екологічної культури в сучасних умовах, вивчити основні компоненти екологічної культури (екологічні знання, філософсько-етичні та релігійні засади, художньо-естетичні цінності), осмислити наукові та організаційно-методологічні основи формування екологічної культури. У результаті вивчення курсу студенти повинні:

знати: основні підходи, концепції у галузі екологічної культури, історичну еволюцію відносин людини і природи, характерні вияви екологічної кризи др. пол. ХХ ст., основні компоненти екологічної культури, шляхи формування та актуальні проблеми екологічної культури;

уміти: аналізувати різні підходи та теорії щодо проблем екологічної культури, порівнювати ставлення людини до природи в різні історичні періоди, співставляти окремі компоненти екологічної культури, аналізувати шляхи формування екологічної культури.

Компетентності:

ЗК 1. Знання та розуміння предметної галузі біологія та основи здоров'я і сфери майбутньої професійної діяльності.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 7. Здатність до пошуку інформації, її інтерпретації та застосування даних у професійній діяльності.

СК 5. Здатність використовувати біологічні поняття, закони, концепції, учення і теорії біології із метою розвитку в учнів розуміння цілісності та взаємозалежності живих систем і їх складових.

СК 6. Здатність розуміти знання про будову, функції, життєдіяльність, класифікацію, походження, поширення, практичне значення живих організмів і біологічних систем усіх рівнів їх організації.

СК 7. Здатність розкривати сутнісні ознаки біологічних явищ, процесів і технологій, розв'язувати біологічні задачі.

СК 9. Здатність у процесі навчання та виховання учнів розуміти й реалізовувати стратегію сталого розвитку суспільства.

СК 12. Здатність здійснювати збір й аналіз емпіричних даних за допомогою спеціальних методів, прийомів і засобів, ідентифікувати видове різноманіття і встановлювати його взаємозв'язки з довкіллям.

Програмні результати навчання:

ПРН01. Здатність демонструвати знання і розуміння провідних понять, загальнень і законів, концепцій, вчень і теорій біології та інших суміжних наук.

ПРН07. Здатність забезпечувати безпеку проведення біологічних досліджень в лабораторії та природних умовах.

ПРН08. Здатність знаходити та використовувати інформацію з різних джерел (електронних, письмових) згідно із завданням.

ПРН09. Здатність використовувати відповідну термінологію в усній та письмовій формах державною та іноземною мовами, виконувати статистичне опрацювання результатів дослідження та правильно їх оформляти.

ПРН11. Здатність чітко і логічно відтворювати базові знання з біології, цінувати нові відомості та інтерпретації в контексті формування в учнів цілісної природничо-наукової картини світу.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1	Лекція 1. Загальна інформація про Університет.	Місія, бачення, цінності ПНУ. Структура Університету.	Питання
2	Лекція 2. Концепція екологічної освіти України. Форми, методи і засоби екологічної освіти.	Розуміти мету і принципи екологічної освіти і виховання. Зміст і структура концепції екологічної освіти. Стратегічні напрямки і тактичні завдання розвитку	Тести, питання

		<p>екологічної освіти. Основні мотиви екологічного виховання. Знати методи навчально-виховного процесу. Форми екологічного виховання. Засоби екологічного виховання. Аналіз основних груп методів виховання: методи формування свідомості; методи формування суспільної поведінки; методи стимулювання діяльності та поведінки; методи контролю й аналізу рівня вихованості.</p>	
3	Лекція 3. Поняття про фідбек та рефлексію.	<p>Знати що таке фідбек та рефлексія. Розуміти правила ефективного фідбеку. Розріняти помилковий фідбек, класифікації рефлексії, способи рефлексії. Усвідомлювати необхідність рефлексії.</p>	Тести, питання
4	Лекція 4. Екологічна освіта дітей дошкільного віку.	<p>Знати мету та завдання екологічної освіти в дитячих закладах. Розуміти формування екологічних знань у дітей дошкільного віку. Систему роботи з екологічного виховання. Використання художньої літератури як основи виховання дошкільнят. Валеологічне виховання дошкільнят. Почуття як основний механізм впливу на свідомість дошкільнят. Бесіда як основна форма роботи з дітьми.</p>	Тести, питання
5	Лекція 5. Екологічна освіта школярів.	<p>Розуміти гру як засіб екологічної освіти в школі. Застосування екологічних дослідів для формування екологічної культури. Форми роботи з обдарованими дітьми, організація дослідницької роботи для школярів.</p>	Тести, питання
6	Лекція 6. Екологічна освіта молоді.	<p>Знати про екологічну освіту студентів у ЗВО України. Підготовка фахівців екологів. "Екологізацію" природничих і гуманітарних дисциплін у закладах освіти України.</p>	Тести, питання
7	Лекція 7. Екологічна культура.	<p>Розуміти екологічну культуру: зміст, тлумачення і еволюція терміну. Екологічна культура як фахова</p>	Тести, питання

		діяльність спеціаліста-еколога. Структура екологічної культури.	
8	Лекція 8 8. Стан проблеми екологічної освіти та виховання.	Навчальна мета: Потенціал шкільного курсу в екологічній освіті та вихованні учнів.	Питання, тести
9	Практична робота 1. Студентські організації.	Студентський Сенат. Студентський Профком. Молодіжний центр «Paragraph».	Питання
10	Практична робота 2. Психологічна адаптація студента.	Унікальні додаткові можливості для студентів ПНУ.	Питання
11	Практична робота 3. Сучасні підходи до організації екологічної освіти: психологічний аспект.	Навчальна мета: Розширити уявлення щодо організації екологічної освіти: психологічний аспект.	Питання, тести
12	Практична робота 4. Проблема формалізму в екологічній освіті.	Навчальна мета: Екологічна освіта на уроках біології в середній школі.	Питання, тести
13	Практична робота 5. Еколого-освітнє середовище як ефективно середовище формування екологічної свідомості.	Навчальна мета: Екологічна компетентність школярів та методики її формування.	Питання, тести
14	Практична робота 6. Психологія екологічного виховання в Україні.	Навчальна мета: Формування екологічного світогляду школярів під час вивчення хімічних дисциплін.	Питання, тести
15	Практична робота 7. Екологічне виховання у процесі навчальної та поза навчальної діяльності.	Навчальна мета: Теоретико-методичні аспекти використання опорних конспектів в експериментально-методичній підготовці майбутніх екологів.	Питання, тести

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	+
Практичне заняття	35

Самостійна робота	10
Індивідуальне завдання	5
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції	+		+		+		+		+		+		+					+
Практичні з-тя		5		5		5		5		5		5		5				35
Самостійна р-та																	10	10
Індивідуальні завдання														5				5
Екзамен/Залік																		50

Примітка: не рекомендується на один тиждень планувати кілька форм контролю.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Кабінет екологічного коворкінгу, електронний фліпчарт, комп'ютери, мультимедійна дошка та мультимедійний проектор, окуляри віртуальної реальності.
<p>1. Екологічна культура: навчальний посібник. / В. І. Дубовий, О. В. Дубовий. – Херсон: Грінь Д.С., 2016. 256 с.</p> <p>2. Крисаченко В. С. Екологічна культура: теорія і практика / В. С. Крисаченко. – К. : "МП Леся", 2009. – 364 с.</p> <p>3. Екологічна культура : методичні рекомендації для самостійної роботи студентів / Мирослава Петровська. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2013. – 84 с. Інформаційні ресурси</p> <p>1. Матеріали до дисципліни: https://moodle.chnu.edu.ua/login/index.php; https://moodle.chnu.edu.ua/mod/assign/view.php?id=84391</p> <p>2. Петрук В. Г. Екологічне виховання у вищій школі [Електронний ресурс]/ В. Г. Петрук, І. І. Безвозюк, Т. І. Панченко. Режим доступу до ресурсу :http://conf.vntu.edu.ua/humed/2010/txt/Petruk_Bezvozyuk_Panchenko.php.</p> <p>3. Жофчак З. З. Важливість формування екологічної культури дитини, її гармонійних відносин з природою в умовах навчально-виховного комплексу культурологічного спрямування [Електронний ресурс] / З. З. Жофчак // Доповідь на Всеукраїнській конференції «Екологічна освіта і виховання: досвід та перспективи». Режим доступу до ресурсу : http://www.ecoleague.net/34903999-235.html</p>	

4.	Студентський	путівник	2020/2021.
https://ipmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/41/2020/09/%D0%A1%D1%82%D1%83%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9-%D0%BF%D1%83%D1%82%D1%96%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D0%BA-2020-2021.pdf			

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра біології та екології, вул. Галицька, 201, кабінет екологічного коворкінгу 520, +38-0342-596164, https://kbe.pnu.edu.ua/ , kbe@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Різничук Надія Іванівна
Контактна інформація викладача	nadiia.riznychuk@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу.
Пропуски занять (відпрацювання)	відпрацювання до початку наступного заняття
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	вказати причину
Невідповідна поведінка під час заняття	не допускається
Додаткові бали	-
Неформальна освіта	Можливість зарахування. Рекомендовані платформи

Викладач

Різничук Н.І.